

GAZETA GIEŁDOWA

TYGODNIK FINANSOWO-GIEŁDOWY I GOSPODARCZY

Pożyczka angielska

Zarówno agencje prasowe polskie, jak i dzienniki angielskie, podają od niejakiego czasu wiadomości o pertraktacjach, które prowadzi w Londynie delegacja polska pod przewodnictwem pułk. Adama Koca, w sprawie uzyskania od rządu brytyjskiego dość znacznej pożyczki. W ostatnich dniach informacje te przybrały kształty wyraźniejsze i stwierdzają pomyślny przebieg rokowań. Ponieważ sprawa pożyczki tej posiada dla Polski w chwili obecnej niemałe znaczenie, przytaczamy poniżej poglądy i dane, które znajdujemy w ostatnich dniach w dwóch najpoważniejszych fachowych pismach angielskich: tygodniku „The Economist” i dzienniku „The Financial News”. Ze względu na charakter obu wydawnictw sądzić należy, że podane informacje zostały zaczerpnięte u źródła miarodajnego i że wyrażone poglądy są odbiciem zarówno opinii czynników rządowych, jak i kół gospodarczych i finansowych.

Wspomniane pisma przede wszystkim zaznaczają wielką wagę, jaką W. Brytania przypisuje roli politycznej i potęgze zbrojnej Polski dla utrzymania pokoju w Europie. Żywotnym tedy interesem W. Brytanii jest, aby siły gospodarcze i wojskowe Polski, która jest z W. Brytanią zaprzyjaźniona i pozostaje z nią w sojuszu, były jak największe. Wszystkie państwa się zbroją; im pośpieszniej i szerzej rozwinie Polska swój potencjał obronny, tym będzie lepiej. Jeżeli obecne przygotowania wojenne są już „wojną białą”, powiada „The Economist”, nie są one przecież jeszcze wojną „czerwoną”. I jeżeli, powiada on dalej, uda się państwu miłującym pokój wygrać wojnę „białą”, unikną one niewątpliwie wojny „czerwonej”. W tych przygotowaniach rola Polski jest niezmiernie ważna.

Wychodząc z tego założenia W. Brytania postanowiła okazać Polsce pomoc w postaci pożyczki. W-g wspomnianych wyżej pism, pożyczka ta ma służyć różnym poszczególnym celom.

Chodzi więc, po pierwsze, o ułatwienie Polsce zaopatrywania się w niezbędne surowce przemysłowe. Posiada ona już znaczny aparat przetwórczy, który sprostać potrafi wielu wymaganiom; import jednak potrzebnych surowców musi ona pokrywać eksportem. Eksport

z natury rzeczy dokonywa się powolniej, niż tego wymaga szybkie tempo zapotrzebowania obronnego. Wskutek tego niezbędne jest uzyskanie odpowiedniego zapasu dewiz, co właśnie pożyczka ma spełnić.

Po drugie, Polska potrzebuje wyrobów gotowych — motorów, maszyn, urządzeń technicznych — których nie wyrabia wcale lub w ilości lub jakości niedostatecznej. Pożyczka w tym przypadku wyraziłaby się w dostawach towarowych.

Część pożyczki, jak zapewnia wspomniana wyżej prasa angielska, ma być udzielona w gotówce. Da to możność Polsce czynienia zakupów surowców nie tylko w Anglii, ale i tam, gdzie będzie to dla Polski najdogodniej, np. w dominjach brytyjskich.

Poza zaznaczoną wyżej stroną pożyczki, pozostającą w związku z przygotowaniami obronnymi, pisma angielskie zwracają uwagę na cele czysto gospodarcze mającej się dokonać operacji. Przypominają one, że dawniej przemysł polski korzystał w Londynie z krótkoterminowych kredytów w szerokim rozmiarze. Obecnie, gdy czasy stały się wybitnie niespokojne, udzielanie takich kredytów stało się rzeczą zbyt ryzykowną. I o to przedsiębiorstwa polskie mu-

szą nie tylko ponosić duże ciężary podatkowe dla zaspokojenia rosnących potrzeb państwa, ale i płacić wysokie odsetki od zaciąganych w kraju kredytów, zresztą ograniczonych. Rzeczona pożyczka ma i w tej dziedzinie przynieść ulgę.

Wspomnieć się godzi, że rzeczoznawcy angielscy, obecni przy rokowaniach, wskazują na wysoki poziom cen polskich w porównaniu z cenami w wielu innych krajach. Dowodzą oni, że złoty polski jest „overvalued” i że należałoby przeto dla poparcia stosunków handlowych polsko - brytyjskich odpowiednio „skorygować” parytet złotego.

Można mieć pełne zaufanie do polskich czynników rządowych, że niezmiernie ważną tę sprawę rozstrzygną zgodnie z interesami kraju. Czynnikami te niewątpliwie znają lepiej, niż najbardziej bystrzy i utalentowani ekonomiści obcy warunki tutejsze i psychikę ludności i najtrafniej ocenić potrafią skutki takiej lub innej polityki walutowej. Nie mamy i my zamiaru rozstrząsać tu tej zawilej sprawy, zresztą dość oddalonej. Nie od rzeczy jednak będzie przypomnieć — co jest zresztą wiadome u nas wszystkim — że stosunkowo wysoki poziom cen krajowych jest następstwem

nie „overvalue” złotego, lecz reglamentacji handlowej, kontyngentów, zakazów i układów clearingowych. Zrównanie cen polskich z międzynarodowymi jest możliwe tylko w swobodnym obrocie dewizowym i handlowym i dopiero na tym tle możnaby stwierdzić, czy wspomniana „overvalue” w ogóle istnieje i jak ewentualnie jest duża. Wiedzą o tym wszystkim nasze czynniki miarodajne.

Rozmiary pożyczki, zdaje się, nie są dotąd ustalone. Według dzienników angielskich, niektórzy, optymiści, mówią o 50 mil. ft., inni, podobno dobrze informowani, wspominają o sumie „nie mniejszej niż 25 mil. ft.”. W każdym więc razie chodzi o kwotę nader poważną. Stopa procentowa i termin są jeszcze nieznane.

Nie ma potrzeby dowodzić, że dla życia gospodarczego naszego kraju pożyczka ta miałaby niemałe znaczenie. Rozumie się, Polska musi przede wszystkim liczyć na własną pracę wytwórczą i własne metody finansowe i na nich opierać zarówno potęgowanie swych sił obronnych, jak i rozwój swej produkcji. Ale pożyczka angielska, podobnie jak ostatnia 60-milionowa francuska pożyczka „elektryczna”, stanowią dla wysiłków własnych cenną pomoc. T. L.

Komunalne Kasy Oszczędności

URZĄDZAJĄ

WIELKI KONKURS

pod hasłem

„KAŻDY Z KSIĄŻECZKĄ K. K. O.”

Posiadamy miliony rąk do pracy!!

Posiadamy bogactwa naturalne!... aby je wyzyskać potrzebne są nam własne kapitały, które powstają z groszy i złotych gromadzonych w Kasach Oszczędności, aby potem w formie kredytów służyć potrzebom życia gospodarczego.

Kto składa oszczędności — godzi interes własny z interesem narodu. Komu leży na sercu potęga i niezależność gospodarcza kraju, powinien oszczędzać i innych zachęcać do oszczędzania. KONKURS Komunalnych Kas Oszczędności ma na celu szerzenie idei oszczędności.

N A G R O D Y:

SAMOCHÓD OPEL-OLIMPIA

— model, który zdobył nagrodę na Zjeździe Gwiazdzistym do Monte - Carlo i złoty medal w raidzie zimowym Polskiego Touring - Clubu;

trzytygodniowa wycieczka zagraniczna z Francopolem; odbiorniki radiowe — Telefunken; maszyna do pisania F. K.; rowery; aparaty fotograficzne; serwisy stołowe; komplety wyrobów platerowanych; książki, wieczne pióra i t. p.

Szczegółowe informacje w każdej Komunalnej Kasie Oszczędności

Polonia zagraniczna

a ekspansja gospodarcza Rzeczypospolitej

Nowe perspektywy otworzyły się ostatnio przed ekspansją handlową Rzeczypospolitej: zacieśnienie stosunków politycznych z mocarstwami Zachodu, Francją i Wielką Brytanią, nie może pozostać, rzecz jasna, bez wpływu również na stosunki gospodarcze. Bardziej niż dotąd stają przed nami otworem rynki francuskie i brytyjskie, rynki posiadłości brytyjskich i francuskich, wreszcie — rynki zaprzyjaźnionych z Anglią i Francją Stanów Zjednoczonych.

Chwila jest odpowiednia dla wzmożonej ekspansji eksportowej: odpadł bowiem cały szereg dotychczasowych dostawców tych krajów, pochłoniętych przez podboje Rzeszy Niemieckiej. Znikła z mapy Europy niepodległa Austria i Czechosłowacja, a prowincje niemieckie, jakie zajęły ich miejsce, nie mogą utrzymać dotychczasowych swych pozycji na rynkach eksportowych z dwóch zasadniczych przyczyn: po pierwsze gospodarka autarkiczna Rzeszy kieruje ku innym celom ich siły produkcyjne, nie pozwala im na zaopatrzenie w niezbędne dla wysoko-wartościowej produkcji eksportowej surowce, obniża jakość ich wyrobów, po drugie, nawet niezależnie od tej jakości, we wielu krajach — w Stanach Zjednoczonych przede wszystkim — panuje daleko idąca niechęć do nabywania wyrobów niemieckich, niechęć, nie oszczędzająca obecnie również, popularnych dotąd, wyrobów austriackich i czeskich. Na miejsce tych wyrobów może przyjść z łatwością wyrób polski.

Przemysł konfekcyjny, wyroby luksusowe i galanteryjne, wyroby rękawicnicze, produkty spożywcze wszelkich typów, od bekonów, poprzez najrozmaitsze konserwy, aż do cukru i czekolad czy wyrobów spirytusowych, — oto, obok standardowych wyrobów eksportowych ciężkiego przemysłu, dziedziny, w których dzięki przesunięciom ostatnich miesięcy otwierają się zupełnie nowe możliwości eksportowe przed przemysłem polskim. Możliwości te powinny, muszą być wykorzystane.

Powinny być wykorzystane, gdyż wykorzystanie ich podnieść musi dobrobyt kraju, zwiększyć jego łączność z gospodarką światową, spotęgować jego możliwości nabywania surowców zagra-

nicznych. Muszą być wykorzystane, gdyż musimy pokryć luki, jakie spowoduje w naszym bilansie handlowym nieuniknione skurczenie obrotów handlowych z Rzeszą, gdyż musimy stworzyć sobie na przyszłość możliwości uzyskiwania dewiz zagranicznych na obsługę zaciąganych przez nas w tej chwili pożyczek zagranicznych, gdyż tylko w drodze wzmożonego eksportu będziemy mogli pokryć koszty obsługi kapitałów zagranicznych, których napływ jest niezbędny dla pełnego wykorzystania i spotęgowania naszych możliwości produkcyjnych. Wzmożenie eksportu jest dla Polski rzeczą pilną i niezbędną. I to — przede wszystkim wzmożenie eksportu do krajów o swobodnej gospodarce dewizowej, takich jak Francja, Anglia i Stany Zjednoczone, lub też krajów surowcowych, mogących nam dostarczyć potrzebnych dla nas artykułów tropikalnych, takich jak kraje Ameryki Południowej.

Szczęśliwie się składa, że właśnie w przeważającej większości tych krajów towar polski posiadać może olbrzymią ilość propagandystów: we Francji, w Stanach Zjednoczonych, w Argentynie, w Brazylii — wszędzie tam znajdują się dziesiątki i setki tysięcy naszych wychodźców, którzy potrafili sobie na obcej ziemi stworzyć dostatnie nieraz warunki egzystencji, którzy stanowią tam zwartą masę, nieraz — jak w górniczych zagłębiach Francji, czy w niektórych dzielnicach Chicago — wyciskającą wyraźne znamię polskości na całym zajęтым przez się obszarze. Wychodźcy ci lgną do wyrobów polskich nie tylko z tradycji i przyzwyczajenia, nie tylko z sentymentu. Rozumieją oni, że żądając i propagując te wyroby, przyczyniają się oni do dobrobytu „Starego Kraju”, dalekiej ale niezapomnianej Ojczyzny.

Jasnym jest, jak wielkie znaczenie posiada emigracja polska dla zbytu wyrobów polskich zagranicą. Przecież to miliony chętnych, gotowych nabywców. To rozszerzenie naszego własnego rynku wewnętrznego o kilka milionów pełnowartościowych konsumentów o wysokim poziomie życia, przyzwyczajonych do nabywania najrozmaitszych artykułów. I to milionów, znajdu-

jących się na terenie najważniejszych rynków zbytu świata, wśród dziesiątek i setek milionów innych potencjalnych nabywców. Opierając się na zbycie wśród Polonii zamorskiej mogą powstać i utrzymać się przy życiu przedsiębiorstwa eksportowe, przedsiębiorstwa importerskie wyrobów polskich w Stanach Zjednoczonych, Francji czy krajach Ameryki Łacińskiej. Mogą one, dzięki temu oparciu, podjąć dalszą akcję pionierską: propagowania wyrobów polskich wśród dziesiątek milionów innych nabywców tych krajów. Polonia zamorska może i powinna stać się mostem, którym produkcja polska dotrze do decydujących światowych rynków zbytu.

Stąd niezwykle doniosła rola gospodarcza Polonii zagranicznej. Jest rzeczą niezwykle waż-

ną, by polska emigracja zagranicą była utrzymywana nie tylko w ścisłej łączności kulturalnej ze „Starym Krajem”, by zachowywała nie tylko mowę i kulturę polską, patriotyzm i przywiązanie do Ojczyzny, ale aby również jej związki gospodarcze z Rzeczpospolitą były jak najściślejsze. Im ściślej związane będzie z Polską życie gospodarcze, finansowe, handlowe Polonii zagranicznej, a zwłaszcza zamorskiej — tym łatwiej będzie ona mogła być łącznikiem pomiędzy produkcją polską, a rynkami zamorskimi, tym donioślejsze będzie jej znaczenie dla ekspansji handlowej Polski. Dlatego też na jak najżywszy poklask zasługują wszelkie poczynania, mające na celu związanie gospodarcze polskiej emigracji zamorskiej z organizmem produkcyjnym Polski.

Z Banku Polskiego

Bilans za I dekadę czerwca 1939 r.

W pierwszej dekadzie czerwca zapas złota powiększył się o 0.1 mil. zł. do 443.6 mil. zł.; stan pieniędzy zagranicznych i dewiz zmniejszył się o 0.3 mil. zł. do 14.2 mil. zł.

Portfel weksli, warrantów, czeków i kuponów obniżył się o 7.1 mil. zł. do 541.1 mil. zł. Stan pożyczek i kredytów zabezpieczonych zastawami spadł o 64.3 mil. zł. do 87.5 mil. zł. Portfel biletów skarbowych wzrósł o 4.2 mil. zł. do 122.0 mil. zł.

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu zmniejszył się o 1.1 mil. zł. do

45.3 mil. zł.

Pozycje „inne aktywa” i „inne pasywa” uległy wzrostowi, pierwsza o 3.9 mil. zł. do 200.2 mil. zł., druga zaś o 1.0 mil. zł. do 150.8 mil. zł.

Rachunki żyrowe i inne natychmiast płatne zobowiązania obniżyły się o 22.9 mil. zł. do 137.1 mil. zł.

Suma biletów bankowych w obiegu zmniejszyła się o 41.0 mil. zł. do 1.799.9 mil. zł.

Stopa dyskontowa 4½%, stopa pożyczek zabezpieczonych zastawami 5½%.

Bilans za II dekadę czerwca 1939 r.

W drugiej dekadzie czerwca zapas złota powiększył się o 0.1 mil. zł. do 443.7 mil. zł.; stan pieniędzy zagranicznych i dewiz zmniejszył się o 0.8 mil. zł. do 13.4 mil. zł.

Portfel weksli, warrantów, czeków i kuponów obniżył się o 19.1 mil. zł. do 522.0 mil. zł. Stan pożyczek i kredytów zabezpieczonych zastawami spadł o 4.5 mil. zł. do 83.0 mil. zł. Portfel biletów skarbowych wzrósł o 2.6 mil. zł. do 124.6 mil. zł.

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu powiększył się o 4.8 mil. zł. do 50.1 mil. zł.

Pozycja „inne aktywa” zmniejszyła się o 9.3 mil. zł. do 190.9 mil. zł., pozycja zaś „inne pasywa” uległa wzrostowi o 0.8 mil. zł. do 151.6 mil. zł.

Rachunki żyrowe i inne natychmiast płatne zobowiązania powiększyły się o 7.5 mil. zł. do 144.6 mil. zł. suma biletów bankowych w obiegu zmniejszyła się o 32.9 mil. zł. do 1.767.1 mil. zł.

Stopa dyskontowa 4½%, stopa od pożyczek zabezpieczonych zastawami 5½% (od 1 lipca r. b. — 5%).

Koncesjonowane Biuro Informacyjne

p. n.

„VERITAS”

Warszawa, Ś-to Krzyska 23. Telefony 3.34-30 i 3.34-40

Udziela wszelkich informacji o stosunkach gospodarczych i zdolności kredytowej

DOKŁADNIE

SZYBKO

POUFNIE

TANI BAZAR KSIĄŻKI

wyprzedaż po pożarze

KSIAŻKI, ZABAWKI

z ni ż k i
20% do 50%

M. ARCT

N o w y
Świat 35

BANK

POLSKA KASA OPIEKI S. A.

(BANK P. K. O.)

Centrala: Warszawa, ul. Marszałkowska 134 (gmach P. K. O.)

Telefony: 271-77, 525-08, 692-52, 319-29, 343-58, 352-68

Adres telegraficzny: „BANKPEKAO”

Konto w P. K. O. Nr 22.000

Placówki zagraniczne:

- F R A N C J A:** Oddział Główny w Paryżu, PARIS IX, 23, rue Taitbout, róg Boulevard Haussmann (gmach własny)
Oddział Miejski: PARIS VIII, 29, rue Jean Goujon (gmach własny)
Oddziały: Lens, 2/4, rue Séraphin Cordier (gmach własny)
Metz, 18, rue des Augustins
Montceau-les-Mines, 7, rue Rouget de l'Isle
Toulouse, 8, rue Bayard
- A R G E N T Y N A:** Banco Polaco Polska Kasa Opieki S. A.
BUENOS AIRES, Av. Tucuman Nr 462/466 (gmach własny)
Oddział Miejski: BUENOS AIRES, C. Corrientes 2700
Agencja Objazdowa: Berisso
Agencje na s/s „Kościuszko” i s/s „Pułaski” (między Montevideo i Buenos Aires)
- P A L E S T Y N A:** Oddział Główny w TEL-AVIV, 88, Allenby Str.,
Oddział w Haifie, 41, Kingsway
- STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓŁNOCNEJ:** Oddział Główny w NEW YORKU, New York, 903, Broadway róg ulicy 20-ej

Bank P. K. O. posiada ogółem 30 placówek zagranicznych

- BANK P. K. O.** — w ramach przepisów dewizowych:
WYDAJE — akredytywy i чеки kompensacyjno - turystyczne na Francję, Niemcy, Jugosławię, Bułgarię, Węgry, Rumunię, Włochy, etc.,
WYKONUWA — przekazy pieniężne do Francji, Anglii, Belgii, Holandii, Ameryki, Australii, Palestyny, oraz innych krajów europejskich i zamorskich,
KUPUJE I SPRZEDAJE — wszelkie waluty i чеки zagraniczne, oraz travelers чеки (American Express Company) w dolarach i funtach,
ZŁATAWIA — inkaso weksli, dokumentów, konosamentów, etc.,
SKUPUJE — dewizy i traty pochodzące z eksportu polskiego,
UDZIELA — kredytów emigrantom na cele rolniczo - osadnicze, kredytów handlowych, kredytów pod zastaw papierów wartościowych etc.,
REDYSKONTUJE — weksle kupieckie (banków) z transakcji handlowych z zagranicą,
OTWIERA — rachunki bieżące i czekowe,
PRZYJMUJE — wkłady na książeczki za pośrednictwem Oddziałów zagranicznych,
CHRONI — wychodźców oraz swoich klientów przed wyzyskiem i stratą,
UDZIELA — bezpłatnie informacji i porad,
PRZEPROWADZA — wszelkie transakcje bankowe w ramach statutu,
WYNAJMUJE — na korzystnych warunkach schowki (safes):
w Oddziale Głównym w Paryżu, Paris IX, 23, rue Taitbout, róg Boulevard Hausmann, i
w Oddziale w Lens, 2/4, rue Séraphin Cordier.
- BANK P. K. O.** — zastępuje na terenie Francji, Ameryki i Palestyny —
Pocztową Kasę Oszczędności (P. K. O.)

Zwracamy uwagę P. T. eksporterom na nasze oddziały we Francji, Ameryce i Palestynie

Warszawy Motto- to Café Otto

Al. Jerozolimskie 26

TYDZIEŃ GIEŁDOWY

Marazm trwa. Oto w dwóch słowach sprawozdanie z ubiegłego tygodnia. Sprawozdanie niewesołe, tym przykreszające, że marazm ten bynajmniej nie jest usprawiedliwiony obiektywną sytuacją gospodarczą kraju. Ale nie zmienia to faktu, że narazie obroty na giełdzie są minimalne, a kursy niskie.

Tendencja słaba uwydatniała się szczególnie mocno w pierwszej połowie tygodnia. Kursy nielicznych papierów, w jakich jeszcze dokonuje się stale transakcji giełdowych, spadły w tym czasie znacznie. Miodrzejów n. p. notowano w początku tygodnia po 16.75.

Pod koniec tygodnia, w związku z napływającymi, coraz to pewniejszymi informacjami o pożyczce angielskiej, nastąpiła pewna, minimalna zresztą poprawa. Mimo to notowania poborów niższe są naogół od poniedziałkowych. Bank Polski n. p. 105 w porównaniu z 106.5 w poniedziałek. Starachowice 48.25 w porównaniu z 49.50, Lilpopy 80 w porównaniu z 84.5. Jedynie Ostrowiec kie zyskały poważnie na kursie: podniosły się z 75 zł na 80 zł.

Papiery państwowe pozostały niemal bez zmiany.

Kursy Listów Zastawnych Ziemskich spadły zlekka, podniosły się natomiast Listy Miejskie.

RUCH KURSÓW

Dewizy: 282.70—282.40 — 282.90; Bruksela 90.55 — 90.65; Helsingfors 10.99; Kopenhaga 111.30 — 111.35; Londyn 24.91—24.92; Mediolan 27.98; Montreal 5.31¼—5.31½; N. Jork czek 5.31¼; Nowy Jork telegraficzny 5.32 — 5.32¼; Oslo 125.20 — 125.10 — 125.35; Paryż 14.11 — 14.10 — 14.11; Sztokholm 128.30 — 128.45; Zurych 120 — 119.95 — 120.05.

Papiery państwowe: 3% Prem. Poż. Inwestycyjna I em. 75 — 76 — 75; ser I em. 78.75 — 79; 3% Prem. Poż. Inwestycyjna II em. 76 — 77; Ser. II em. 79.75 — 81; 4% Prem. Poż. Dolarowa 39.75 — 40.25 — 40; 4% Poż. Konsolidacyjna 61.50 — 61; (odc. drobne) 60.63—60; 4½% We wnętrz. Poż. 1937 r. 60 — 60.50 — 60; 5% Poż. Konwersyjna 65; (odc. 100 zł) 62; (odc. drobniejsze) 60; 5% Konwers. Poż. Kolejowa 61; (odc. drobniejsze) 59; 5½% L. Z. Państw. Banku Rolnego 81; L. Z. i oblig. Banku Gospodarstwa Krajowego: 5½% — 81; 6% 97.

Listy zastawne hipoteczne: 5½% Przemysłu Polskiego (dawn. 8%) funtowe 81.50 — 81; 4½% Tow. Kredyt. Ziemskiego w Warszawie V serii 56.75 — 57.75 — 55.50; 4½% Poznańskiej Ziemstwa Kredytowego lit. K. 51.50; Tow. Kredyt. Miejskiego w Warszawie: 5% 1933 r. 62.50 — 61.75 — 64.25; (1000.— zł) 64.50 — 63 — 65; 1936 r. 61.75 — 63; 1000.— zł 62.75 — 63; 5% m. Łodzi 1933r.

56.50 — 58.50; 1938 r. 55 — 56; 5% m. Radomia 1933 r. 55.

Obligacje Komunalne: 6% m. Warszawy: VI Poż. 70; VIII — IX Poż. 67; 8% Poż. Szkolna m. Warszawy 72.

Akcje: Bank Polski 106.25—104.50 — 105; (imienne) 104 — 103.50; Bank Zachodni 29; Warsz. Tow. Fabr. Cukrow. 35.50 — 35; Warsz. Tow. Kopalń Węgla 30.50 — 30 — 31; Lilpop 80 — 71 — 80; Modrzejów 17.50 — 16.75 — 18; Ostrowiec 74.50 — 73.50 — 80; Starachowice 49 — 47.50 — 48.25; Zyrardów 49 — 46.50 — 47.25; Haberbusch i Schiele 60 — 59.50 — 60.

KURSY NIEURZĘDOWE

Papiery procentowe: 3% Renta Ziemska: 1000 — zł 46 — 44.50; 500 zł 53 — 51; 100.— zł 71 — 72.

Akcje: Cerata 37; Kijewski i Scholtze 18; Przemysł Chemiczny 43; Sole Potasowe 27; Radocha 60; Puls 77.50 — 78; Strem 40; Spiess 43 — 45; Nitrat 190; Grodzisk 72 — 75; „Elektryczność” 110 (z prawami); 90 (bez praw); P. T. E. 30; Elektrownia Krakowska 40; Elektrownia w Pruszkowie 73 — 75; „Siła i Światło” 55; Ciechanów 58; Chodorów 76; Garbów 60; Gosławice 31 — 32; Kruszwica 825; Lublin 60; Ostrowite 52 — 53; Strzyżów 75; Trawniki 85; „Firley” 10; Wołyń 32; Cegielski 52 53 (ex-kupon); Pierwsza Fabryka Lokomotyw 75; Pocisk 120; Rohn i Zieliński 60; Rudzki 8 — 9; „Elabor” 42 — 44; Jabłkowscy 42; Klucz. Fabr. Papieru 50; Tomaszowska Fabryka Jedwabiu 170; Zawiercie 7.50.

Wymiana akcji

„Zjednocz. Fabr. Maszyn, Kotłów i Wag. Zieleniewski i Fitzner — Gamper”, S. A., przystąpiła do wymiany dotychczasowych akcji na nowe 100 złotych w stosunku 1:1.

Równocześnie z wymianą wpłacona będzie dywidenda za rok operacyjny 1937/38 w wysokości 5%, t. j. zł. 5 za zwrotem kuponu Nr. 1 od nowych akcji.

Wymianę akcji oraz wypłatę dywidendy uskutecznia biuro reprezentacyjne Spółki w Warszawie, Al. Ujazdowskie Nr. 36.

Nowe akcje zostają wprowadzone do obrotów i notowań giełdowych bez kuponu dywidendowego za 1937/38 r.

Zjedn. Fabr. Port.-Cem. „Firley”, Sp. Akc., przystąpiła do wymiany akcji 50-złotowych na 100 złotych w stosunku 2 akcji dawnych na jedną nową.

Wymiana odbywa się w biurze Zarządu Spółki przy ul. Czackiego 14, III piętro.

Sprawozdanie

z giełd międzynarodowych

KANIKUŁA I NERWY.

Giełdy światowe wchodzą powoli w okres kanikuły, okres, by tak rzec, normalnego osłabienia obrotów. W roku bieżącym ten czynnik sezonowy potęguje jedynie nastroje, spowodowane ogólną sytuacją międzynarodową. Nerwy, słynne „jitters” znowu hulają na giełdach.

Forma ich panowania jest co prawda nieco odmienna od poprzednich. Nie ma jakiegś gwałtownej zniżki, jakichś ataków naglej paniki, naglej podaży, czy naglej popytu. Jest cisza. Jest jakieś straszliwe, chciałoby się rzec śmiertelne, zmęczenie. Nie ma w Europie ani jednego męża stanu, ani jednego polityka, ani jednego finansisty, ani jednego wielkiego przemysłowca, ani jednego oficera sztabowego, któryby nie potrzebował chwili wytchnienia i odpoczynku po straszliwym napięciu ostatnich dwóch miesięcy — tak czytaliśmy kilka dni temu w którymś z pism. Zdaje się, że odnosi się to giełd jako całości również. Giełdy są zmęczone, zmęczona jest przede wszystkim publiczność giełdowa i właśnie dlatego nie reagują one niemal zupełnie na najmocniejsze podnieity.

TIENTSIN I MOSKWA.

W sprawozdaniach giełdowych pisze się najwięcej o dwóch rzeczach, słaby stosunkowo związek mających z położeniem gospodarczym świata: o pertraktacjach anglo-sowieckich i o „incydencie tientsińskim”, jak uprzejmy język dyplomatów nazywa wyraźne już prowokacje japońskie w stosunku do Wielkiej Brytanii.

Niewiadomo jeszcze jak rozwiną się obie te sprawy. Narazie załatwienie ich wlecze się w nieskończoność a giełdy reagują na to przewlekane wyrażnym przygnębieniem. W szczególności giełdy obawiają się, że ustępstwa angielskie w Tientsinie zachęcą Japonię do dalszych wystąpień przeciwko mocarstwu zachodnim, stanowiąc będzie dla Rzeszy zachętę do jakiegś nowej agresji w Europie. Czynnik polityczny dominuje nad wszystkim.

CO PISZĄ O POŻYCZCE POLSKIEJ ZAGRANICĄ.

Czynnik polityczny dominuje też stanowczo w dyskusjach prasowych na temat tocących się obecnie w Londynie pertraktacji o pożyczkę angielską dla Polski.

Prasa angielska — pisma takie jak Economist, Financial

News, Financial Times i News Chronicle — zgodnie domagają się udzielenia Polsce jak najpoważniejszej pożyczki, gdyż tylko taka pożyczka może osiągnąć swój cel: wzmoczyć wydatnie potencjał obronny Polski. W komentarzach ich przebija obawa, by rząd angielski nie traktował sprawy zanaadto ze stanowiska czysto finansowego, bez dostatecznego uwzględnienia czynników politycznych. Jeśli Polska będzie należycie uzbrojona, Rzesza cofnie się przed agresją i pokój zostanie, być może, uratowany. Wtedy nawet większa pożyczka będzie mogła być zwrócona i opłaci się sowicie, gdyż oszczędzi Anglii wojny. Pożyczka za mała natomiast może zachęcić Rzeszę do napadu na Polskę, który, ze względu na sojusz polsko-angielski, musiałby wywołać wielki konflikt międzynarodowy, połączony dla Anglii z olbrzymimi kosztami. Jedno z pism przypomina, że w czasie Wielkiej Wojny Anglia musiała pożyczyć Rosji, ponad 550 mil. ft., by utrzymać ją w stanie zdolnym do walki. Czy nie jest lepszym pożyczyc Pol-sce mniej niż 10% tej sumy, by uniknąć wojny? — zapytuje słusznie pismo.

Przy takich nastrojach opinii publicznej sprawa pożyczki dla Polski, i to pożyczki, zakrojonej na większą skalę, wydaje się być przesądzona. Pozostaje jedynie kwestia otwarta, jaka będzie ostateczna jej suma i na jakich konkretnych warunkach pożyczka ta zostanie udzielona.

PAPIERY POLSKIE NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH

Na giełdzie w Paryżu notowano: Huta Bankowa 165 frs., Cynkownie Śląskie 65 frs., Sosnowieckie Kopalnie Węgla 217 frs., Sosnowieckie Tow. Fabryk Rur 130,5 frs.

Na giełdzie w Brukseli notowano: „Siła i Światło” 184 frs., Ostrowiec 206 frs., Elektr. Okręgu Krakowskiego 112 frs., Cynkownie Śląskie 54,5 frs., Południowo-Polskie Huty Szkła 210 frs.

POŻYCZKI POLSKIE NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH

New York: 4½% Dolarowa 35¼ — 33½; 8% Dillon 49¼ — 48; 4½% dolarowa 43—41½%; 7% stabilizacyjna 42; 4½% stabilizacyjna 37½.

Paryż: 7% stabilizacyjna 31.55 — 31.21; 4½% stabilizacyjna 30.26 — 29.82.

Mediolan: 7% włoska 88.68—81.68.

historia się powtarza...

...święta, przyjęcia, wizyty i... zaburzenia w trawieniu. — Oto normalne zjawisko powtarzające się rok rocznie.

W zaburzeniach tych stosuje się sole owocowe MINEROGEN F.F. Skład główny: Apteka Mazowiecka Warszawa, Mazowiecka 10

Obroty na Giełdzie Pieniężnej

w Warszawie w maju 1939 r.

Ogólna suma obrotów w maju r. b. na Giełdzie Pieniężnej w Warszawie sięgała, zł 37.194 tys. wobec zł 41.182 tys. w miesiącu poprzednim. Dewiz zakupiono na zł 27.742 tys. (w kwietniu zł 29.734 tys.). Papiery procentowe wyniosły zł 8.123 tys. (w kwietniu zł 9.374 tys.). Akcje stanowiły zł 1.329 tys. wobec zł 2.074 tys. wykazanych w kwietniu.

W dziale dewiz największa pozycja przypadła, jak zwykle, na dewizy na Londyn, w sumie zł 10.076 tys. (zł 11.210 tys.), następnie na dewizy na Nowy York (czek i telegraficzny) zł 6.718 tys. (zł 7.892 tys.), dewizy na Paryż zł 3.783 tys. (zł 3.551 tys.), dewizy na Sztokholm zł 3.192 tys. (zł 3.832 tys.), dewizy na Brukselę zł 1.487 tys. (zł 1.419 tys.), dewizy na Montreal zł 378 tys. (zł 150 tys.), dewizy na Zurych zł 288 tys. (zł 309 tys.), dewizy na Kopenhagę zł 125 tys. (zł 123 tys.), dewizy na Helsingfors zł 41 tys. (zł 42 tys.) i na inne dewizy zł 25 tys. (zł 40 tys.). Pożyczki państwowe wynosiły zł 5.903 tys. (zł 6.710 tys.), w tym 4½% pożyczka wewnętrzna 1937 r. stanowiła zł 3.247 tys. (zł 3.473 tys.), 4% pożyczka konsolidacyjna zł 1.076 tys. (zł 1.293 tys.), 3% premiova pożyczka inwestycyjna I — II em. zł 983 tys. (zł 1.497 tys.), 5% pożyczka konwersyjna 1924 r. zł 355 tys. (zł 227 tys.), 4% premiova pożyczka dolarowa III serii zł 161 tys. (zł 157 tys.) i 5% pożyczka Konwers. Kolejowa zł 81 tys. (zł 63 tys.). Listy zastawne i obligacje banków państwowych figurują w sumie zł 326 tys. (zł 331 tys.), z czego na Państwowy Bank Rolny przypada zł 85 tys. (zł 71 tys.), na Bank Gospodarstwa Krajowego zł 225 tys. (zł 213 tys.), i na Polski Bank Komunalny zł 16 tys. (wylącznie 5½% obligacje V i VI em.).

Obroty obligacjami komunalnymi nieznacznie się poprawiły, wyniosły bowiem zł 69 tys. wobec zł 65 tys. dokonanych w kwietniu, a mianowicie: 6% na zł 59 tys., 5½% — na zł 10 tys.

W dziale listów zastawnych hipotecznych 5½% Towarzystwa Kredytowego Przemysłu Polskiego ((gwarantowane) funtowe (dawnie 8%) wynosiły zł 28 tys. wobec zł 37 tys. w kwietniu. Wśród listów zastaw-

nych ziemskich, zakupionych na sumę zł 812 tys. (zł 898 tys.) na pierwsze miejsce wysuwają się 4½% Warszawy serii V stanowiące zł 760 tys. (zł 835 tys.), 4% listy zastawne tegoż Towarzystwa serii VI zmian nie wykazały i pozostały na poziomie zł 1 tys. 4½% ziemskie w Warszawie (gwarantowane) dolarowe wyniosły zł 8 tys. Z pozostałych listów ziemskich 4½% we Lwowie (55-letnie) stanowiły zł 2 tys. (zł 12 tys. oraz 4½% Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego litera L. zł 41 tys. (zł 21 tys.). W grupie listów zastawnych miejskich największe obroty wykazały 5% m. Warszawy 1933 r. zakupione na zł 732 tys. (zł 869 tys.), także listy zastawne 1925 roku wyniosły zł 90 tys. (zł 93 tys.), 5% 1936 r. zł 23 tys. (zł 64 tys.) i 4½% m. Warszawy zł 32 tys. (zł 41 tys.). Zmniejszyło się wydatnie zainteresowanie listami prowincjonalnych towarzystw kredytowych, wskutek czego 5% m. Łodzi 1933 r. wyniosły zł 67 tys. wobec zł 161 tys. w kwietniu. 5% tegoż Towarzystwa 1938 r. zakupiono na zł 4 tys. (zł 20 tys.), 5% m. Radomia 1933 r. stanowiły zł 14 tys. wobec zł 17 tys., 5% m. Lublina 1933 r. — zł 6 tys. wobec zł 32 tys., 5% m. Piotrkowa 1933 r. — zł 2 tys. wobec zł 3 tys. inne listy zł 6 tys. (zł 2 tys.).

Na rynku akcyjnym bankowe wynosiły zł 520 tys., w czym Bankiem Polskim dokonano transakcji na zł 514 tys. (zł 708 tys.). Spadek obrotów wykazał dział metalurgiczny który stanowił zł 602 tys. wobec zł 912 tys. w miesiącu poprzednim. Z sumy tej na Starachowice przypada zł 204 tys. (zł 357 tys.), Ostrowieckie zł 152 tys. (zł 212 tys.), Modrzejów zł 54 tys. (zł 91 tys.), Zieleniewski zł 29 tys. (zł 46 tys.), Norblin zł 21 tys. (zł 87 tys.). Wyjatek stanowiły Lilypopy, które ze zł 119 tys. doszły w maju do zł 140 tys. Z akcji spożywczych na akcje Warsz. Tow. Fabryk Cukru przypadało zł 85 tys. (zł 157 tys.), na Haberbuscha — zł 42 tys. (zł 50 tys.). Z pozostałych akcji Warsz. Tow. Kopalni Węgla wyniosły zł 59 tys. (zł 178 tys.) i Żyrardów zł 18 tys. (zł 32 tys.), chemiczne zł 3 tys.

(Liczby w nawiasach stanowią dane za kwiecień r. b.).

Premiowanie książeczek oszczędnościowych P. K. O.

Dnia 23 czerwca 1939 r. odbyło się w P. K. O. pierwsze publiczne premiowanie książeczek oszczędnościowych serii VI grupy „C”. W premiowaniu brały udział książeczki, na które wniesiono wszystkie wkładki za ubiegły kwartał w terminie do dnia 31 maja 1939 r.

Premie po zł 250.— padły na Nr: 210.854, 211.371.

Premie po zł 100.— padły na Nr: 200.279, 200.887, 202.940, 208.156, 208.373, 211.001, 211.667.

Premie po zł 50.— padły na Nr: 200.085, 200.202, 200.236, 200.411, 200.516, 200.629, 200.782, 201.042, 201.264, 201.521, 201.592, 201.655, 201.794, 202.337, 202.459, 202.603, 202.678, 202.752, 203.027, 203.042, 203.354, 203.489, 203.594, 203.738, 203.889, 204.241, 204.278, 204.593, 204.736, 205.022, 205.028, 205.262, 205.326, 205.506, 205.564, 205.689,

205.965, 206.166, 206.401, 206.485, 206.900, 206.963, 207.128, 207.188, 207.253, 207.371, 207.916, 207.982, 207.984, 208.200, 208.791, 208.990, 209.544, 210.182, 210.339, 210.371, 211.503, 211.669, 211.824, 211.884, 212.076.

Ogółem padło 70 premii na sumę zł 4.250.—

O wylosowanych premiach właściciele książeczek są powiadomieni listownie.

Należy zaznaczyć, że zasadą wkładów oszczędnościowych premiowanych serii VI-iej jest wzrost liczby premii w miarę wzrastania wkładów na książeczkę, przy czym przez wylosowanie premii za systematyczność książeczki nie traci swej wartości i biorą udział w następnych premiowaniach pod warunkiem regularnego wpłacania dalszych wkładek.

Dom Bankowy

A. H O L Z E R

Kraków, ul. św. Gertrudy 11

Rok założenia 1863

Oddział Rynek gł. Sukiennice 9

Adres telegraficzny: HOLZERABANK

Telefony: 106-02, 104-35, 132-43, 135-49
142-96, 184-46, 184-48

Oddział: 139-38, 142-06

Załatwia wszelkie czynności bankowe

Działalność banków prywatnych i domów bankowych w kwietniu 1939 r.

podług zestawienia Inspektoratu Bankowego Min. Skarbu

Kwiecień w działalności banków prywatnych i domów bankowych zaczął się dalszym, choć słabszym, w porównaniu z miesiącem poprzednim, odpływem wkładów oraz znacznym spadkiem pozostałości na rachunkach bieżących, co wpłynęło na zwiększenie się wykorzystania kredytów redyskontowych i lombardowych, zmniejszenie rezerw kasowych oraz nieznaczne ograniczenie akcji kredytowej.

Stan wkładów zmniejszył się o 30,2 mil. zł (w miesiącu poprzednim o 42,9 mil. zł). Odpływ wkładów nastąpił we wszystkich grupach instytucji bankowych.

Spadek dotyczył w silniejszym stopniu wkładów terminowych (o 18,3 mil. zł) niż natychmiast płatnych (o 11,9 mil. zł).

Pozostałości na rachunkach bieżących uległy zmniejszeniu o 20,4 mli. zł).

Wykorzystanie kredytów redyskontowych podniosło się o 21,7 mil. zł, wzrost zaś kredytów lombardowych wyniósł 5,9 mil. zł, przy czym zwiększenie zarówno redyskonta jak i zastawu walorów wystąpiło głównie w grupie banków krajowych.

Lokaty instytucji kredytu krótko-terminowego w bankach krajowych spadły o 1,8 mil. zł, lecz równocześnie zmniejszyły się zobowiązania tych instytucji wobec banków krajowych o 9,3 mil. zł). Lokaty w bankach zagranicznych, jak również zobowiązania wobec tych banków uległy minimalnym zmianom.

Ogólny stan akcji kredytowej zmniejszył się o 6,9 mil. zł przy czym niewielkie ograniczenie kredytów nastąpiło w grupie banków krajowych

(o 4,4 mil. zł) i w grupie domów bankowych (o 5,0 mil. zł), natomiast oddziały banków zagranicznych zwiększyły akcję kredytową o 2,5 mil. zł.

Zmniejszenie udzielonych kredytów przypada głównie na kredyty w rachunkach bieżących, zabezpieczonych (o 6,0 mil. zł), kredyty zaś w rachunkach bieżących niezabezpieczonych wzrosły (o 1,1 mil. zł). Kredyty dyskontowe zmalały o 1,6 mil. zł.

W innych pozycjach akcji kredytowej zaszły tylko nieznaczne zmiany.

Stan akcji kredytowej na 1 maja 1939 r. w porównaniu ze stanem z dnia 1 stycznia r. b. był wyższy o 29,9 mil. zł.

Portfel papierów wartościowych wzrósł o 2,7 mil. zł. prawie wyłącznie na skutek zwiększenia stanu tych papierów w grupie banków krajowych (o 2,7 mil. zł).

Spadek ogólnego stanu rezerw kasowych wyniósł 19,7 mil. zł.

Pogotowie kasowe, stosunek sum do dyspozycji, biletów skarbowych, walut zagranicznych — do sumy wkładów, rachunków bieżących, różnych natychmiast płatnych zobowiązań, zobowiązań wobec banków krajowych i zagranicznych oraz sum przechodnich (na dzień 1 maja 1939 r. wynosiło: dla 53 instytucji łącznie na 1. V. 1939 r. 7,7% wobec 9,6% na 1. IV. 1939 i 7,4% na 1. V. 1938.

Stan pozycji wynikowych roku bież. według łącznego bilansu brutto w dniu 30 kwietnia wykazywał nadwyżkę pozycji dodatnich (ogółem 32,7 mil. zł), nad ujemnymi (ogółem 22,9 mil. zł), w wysokości 9,8 mil. zł.

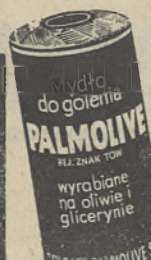
MYDŁO? NIGDY! WOLĘ
KREM DO GOLENIA
PALMOLIVE

ŚMIESZNE!
PALMOLIVE MYDŁO
DO GOLENIA
JEST NAJLEPSZE

Lecz... obaj, goląc się, chwalał piane Palmolive na olejkach oliwkowym i glicerynie.

Czy woli Pan wykwintne golenie się odfłak piana kremu Palmolive, czy też oszczędne mydło do golenia Palmolive — w każdym razie jeść, z tych wyrobów napewno zadowolni Pana. Do wyrobu ich bowiem użyta jest mieszanina olejku oliwkowego i gliceryny, dająca bogatą pianę, która podwaja sprawność ostrza i zwalcza najtwardszy zarost. Wyniki golenia się preparatami Palmolive są wspaniałe! Skóra jest odświeżona — wygląda Pan młodziej i jest Pan zawsze dobrze ogolony! Jeżeli dotychczas nie używał Pan Palmolive, należy zdecydować się i kupić natychmiast: krem o obfitej pianie lub mydło do golenia. W ten sposób pozbędzie się Pan na zawsze kłopotu przy goleniu.

IDEALNE GOLENIE SIĘ
ZA 1½ GROSZA DZIENNIE

Mydło do golenia Palmolive — wyrobione na łagodnym oleju oliwkowym i glicerynie. Ekonomiczne golenie się

Krem do golenia Palmolive — Najwytworniejsze i najbardziej wygodne golenie się na świecie.

K K O miasta stoł. Warszawy

na drodze stałego rozwoju

WZROST MIMO WSZELKICH TRUDNOŚCI.

Leży przed nami okazały tomik, pięknie ozdobiony szeregiem artystycznych fotografii: Sprawozdanie K. K. O. miasta stoł. Warszawy za rok 1938. Sprawozdanie, którego każda strona mówi o stałym rozwoju tej instytucji, jednej z najpoważniejszych na swym odcinku.

Rozwoju, zasługującym tym bardziej na uwagę, że dokonującym się stale, bez przerwy, zarówno w latach wysokiej koniunktury gospodarczej, jak i w latach zaburzeń, występujących w organizmie gospodarczym kraju. Rozwoju czasem szybszego, czasem powolniejszego, ale niepowstrzymanego, nie ulegającego zahamowaniu.

I rok miniony, za który właśnie otrzymaliśmy sprawozdanie nie należał przecież do lat łatwych dla całego naszego aparatu kredytowego. Był to przecież rok dwukrotnej fali odpływu wkładów z instytucji, odpływu, który z samej K. K. O. miasta stoł. Warszawy zabrał w sumie blisko 40 milionów wkładów. Jeśli mimo to bilans końcowy zamyka się nadwyżką wkładów w porównaniu z danymi z przed roku, to jest to dowód dużego zaufania wkładców do instytucji i solidnych fundamentów, na których instytucja się opiera.

WZROST WKŁADÓW

Przede wszystkim trzeba stwierdzić okazały wzrost ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych. Wzrosły one aż ponad 117 mil. zł. przy końcu r. ub., t. zn. przekroczyły poziom z przed roku o przeszło 10,5 mil. zł. Łącznie z saldami rachunków bieżących suma kapitałów obcych, znajdujących się w dys-

pozycji instytucji, wynosi przeszło 150,5 mil. zł., a więc znacznie więcej, niż niejeden bank akcyjny.

Do wzrostu przyczynia się przede wszystkim planowa akcja propagandowa Kasy, która za pomocą odpowiedniej propagandy, konkursów, premii i t. d. stara się przyciągnąć jak najszersze warstwy do udziału w akcji oszczędnościowej. Rok rocznie wzrasta liczba wydanych przez Kasę książeczek oszczędnościowych. W roku sprawozdawczym przekroczyła ona już 138 tys., co stanowi wzrost w stosunku do roku poprzedniego o blisko 20%.

Poważnym czynnikiem pomagającym Kasie do objęcia swą działalnością coraz to nowych terenów jest stała rozbudowa aparatu Kasy. W roku sprawozdawczym uruchomiony został nowy, czwarty z kolei, oddział Kasy, położony w dzielnicy wolskiej. Suma wkładów tego oddziału pod koniec roku sięgała już blisko 2 mil. zł.

Wkłady rekrutują się z pośród wszystkich niemal warstw społecznych stolicy: największe stosunkowo sumy przypadają na urzędników publicznych i prywatnych oraz na wolne zawody. Dwie te kategorie łącznie dostarczają około 26% ogólnej sumy wkładów, wkłady zaś bez podania zawodu i okazicielskie — blisko 30% ogólnej sumy. Na szczególną uwagę, nie tyle ze względu na bezpośrednie rezultaty finansowe, co ma znaczenie w przyszłości, zasługuje akcja oszczędnościowa wśród młodzieży szkolnej. Ogółem młodzież szkolna posiada w K. K. O. m. stoł. Warszawy blisko 60 tys. kont oszczędnościowych, o sumie wkładów blisko 2,8 mil. zł. t. zn. przeciętnie ponad 45 zł. na konto.

KAPITAŁY WŁASNE KASY.

Równolegle z wzrostem wkładów i obrotów postępuje też wzrost kapitałów własnych Kasy. W roku sprawozdawczym wzrosły:

Kapitał własny z 3,3 mil. zł. na 4,16 mil. zł.

Fundusze amortyzacyjne i rezerwowe różnych typów z 1,9 mil. zł. na 2,3 mil. zł.

Stały wzrost kapitałów własnych dowodzi najlepiej jak ostrożną, zgodną z zasadami zdrowej praktyki bankowej jest polityka kierownictwa Kasy.

WZROST OBROTÓW I WYNIKI FINANSOWE

Równolegle ze wzrostem wkładów postępuje i wzrost obrotów Kasy. Siegały one w roku sprawozdawczym 1652 mil. zł., t. j. były wyższe o 282 mil. zł., przeszło 20%, od obrotów roku poprzedniego.

W rezultacie wzrosły też dochody Kasy. Pozycja procentów i prowizji, dochodów z tytułu wylosowanych zrealizowanych papierów wartościowych innych wpływów była o 7,3% większa, niż w r. poprzednim, sięgała sumy 10,4 mil. zł. Wpłynęło to z kolei i na zysk netto Kasy.

Był on tym poważniejszy, że równocześnie zmniejszyły się, dzięki planowej i systematycznej polityce oszczędnościowej kierownictwa Kasy, wydatki, związane z prowadzeniem Kasy. W szczególności zmniejszyły się wydatki na obsługę wkładów i lokat oraz prowizje i koszty kredytu o blisko 8%.

W ostatecznej sumie czysty zysk za rok operacyjny 1938 wyniósł 1,173 tys. zł., o 264 tys. zł. więcej, niż w roku poprzednim.

AKCJA KREDYTOWA.

Zgodnie z zasadniczym celem Kasy: udostępnienia kredytu właśnie tym warstwom ludności, które nie mogą korzystać z kredytu prywatnych instytucji bankowych wzgl. banków państwowych — Kasa rozbudowywała w roku sprawozdawczym przede wszystkim kredyty dla drobnych warsztatów gospodarczych: rzemiosła, drobnego przemysłu i handlu.

Suma pożyczek wyłącznie dla drobnych wytwórców, kupców i rzemieślników wyniosła w okresie sprawozdawczym 1.320 tys. zł., wykazując wzrost o 108%. Kasa ponadto przeprowadziła w roku 1938 oddłużenie przeszło tysiąca rodzin urzędniczych, pozwalając im w ten sposób na spłatę lichwiarskich kredytów i na stopniowe zrównoważenie budżetów domowych.

Szczególnie wielkie są zadania i rola Kasy w dziedzinie kredytu hipotecznego, przy finansowaniu ruchu budowlanego. W chwili obecnej Kasa jest na rynku finansowym warszawskim bodaj największą dostarczycielką kredytu hipotecznego. Ogółem stan kredytów hipotecznych Kasy wynosił przy końcu roku 43,6 mil. zł., o 7,3 mil. zł. więcej, niż przed rokiem. W okresie sprawozdawczym wypłacono nowych pożyczek hipotecznych na sumę przeszło 18,6 mil. zł., przeznaczonych niemal w zupełności na cele budownictwa mieszkaniowego.

W SŁUŻBIE PAŃSTWA I SPOŁECZEŃSTWA

Po za jednak swoim własnym, najściślejszym zakresem działania, instytucja o zakroju K. K. O. m. stoł. Warszawy ma wiele dalszych obowiązków do spełnienia.

Brała ona przede wszystkim aktywny udział w realizowaniu państwowego planu inwestycyjnego, lokując znaczne kwoty w biletach skarbowych, w dyskoncie skryptów dłużnych i państwowych papierach wartościowych. Suma biletów skarbowych wynosiła na koniec roku 7 mil. zł., a trzeba podkreślić, że w ciągu roku bywały okresy kiedy bilety skarbowe znajdowały się w portfelu Kasy w o wiele większej sumie. Kwota skryptów dłużnych, gwarantowanych przez poszczególne Ministerstwa również zwiększyła się poważnie, wynosząc przy końcu roku blisko 18 mil. zł.

Obok tego Kasa udzielała z własnych funduszy poważnych subwencji na cele społeczne. Suma tych ofiar wyniosła w ciągu roku blisko 330 tys. zł., z czego większe sumy zostały ofiarowane na F. O. N. i na inne cele, związane ze wzmożeniem obronności Rzeczypospolitej.

POLSKIE ZAKŁADY PHILIPS S.A.

WARSZAWA, KAROLKOWA 32/44 • TEL. 560-60

DZIAŁY PRODUKCJI:

- żarówki • lampy radiowe
- odbiorniki • cewki pupinowskie • kondensatory obrotowe i stałe • transformatory • wzmacniacze • cewki • głośniki • balony szklane na żarówki i termosy.

Złóż grosz na FON

Wspaniały rozwój Ciechocinka

Dnia 4 czerwca odbyły się w Ciechocinku roczystości poświęcenia nowych instytucji.

W uroczystościach tych brali udział między innymi, specjalnie przybyli na ten dzień do Ciechocinka: p. Minister Opieki Społecznej, Zyndram Kościałkowski, p. wiceminister Piestrzyński, wiceminister Dzierżykraj-Morawski.

Przed odsłonięciem tablicy, wmurowanej w nowym halu łaźniak bo-

po czym chwilą ciszy obecni uczcili pamięć Wielkiego Marszałka.

Po południu odbyło się poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę domu zdrojowego przy ul. P. O. W., oraz sanatorium dla dzieci im. Św. Tadeusza.

W uznaniu zasług, położonych dla rozwoju Ciechocinka, zarząd Komisji Zdrojowej wręczył p. Wiceministrowi Piestrzyńskiemu dyplom honorowego obywatela.

Fragment Ciechocinka.

rowinowych, ku uczczeniu pamięci Marszałka Piłsudskiego, zabrał głos dyrektor państwowego zakładu zdrojowego p. Wiśniewski, który w podniosłym przemówieniu podkreślił wagę chwili obecnej, od której Ciechocinek rozpoczyna swój nowy etap rozwojowy. „W tym przełomowym momencie” — mówił dyr. Wiśniewski — „biegnąc myślą ku źródłu naszej wolności i mocy, chcielibyśmy uczcić w ten sposób pamięć najdostojniejszego kuracjusza Ciechocinka, największego z Polaków, budowniczego i odnowiciela naszej ojczyzny, pamięć najdroższej i najświętszej sercu polskiemu postaci Józefa Piłsudskiego”. Następnie dłuższe przemówienie wygłosił p. Minister Kościałkowski,

Uroczystości zakończyły się przekazaniem wojsku trzech karabinów maszynowych, spadochronów, masek przeciwgazowych i ładownic, ofiarowanych przez miasto i Stowarzyszenie Właścicieli Pensjonatów.

Warto nadmienić, iż Ciechocinek rozwija swój zawdzięcza w dużej mierze pełnej poświęceniu i twórczej inicjatywy pracy dyrektora Państwowego Zakładu Zdrojowego, p. Stanisława Wiśniewskiego.

Pod pożytecznym kierownictwem p. dyr. Wiśniewskiego, Ciechocinek w ciągu ostatnich 10 lat stał się zdrojowiskiem zakrojonym na miarę europejską.

W tym wszystkim wyczuwać się daje wybitna indywidualność dyrektora Stanisława Wiśniewskiego.

P. K

W tych imponujących zakładach przemysłowych,

znajdujących się w Warszawie, powstają znane w całym kraju ze swej dobroci wyroby Schichta. Teoretycy i praktycy, chemicy i technicy pracują od dziesiątków lat nad utrzymaniem wysokiego gatunku wyrobów. Nic więc dziwnego, że nazwa Schicht jest symbolem towarów pierwszej jakości. Kto nie zna rozpowszechnionych od dziesiątków lat produktów:

★
**MYDŁO JELEŃ
RADION
LUX
VIM**
★

SCHICHT-LEVER S. A. WARSZAWA

Przemysł Gumowy

„ARDAL” S. A.

Lida, ul. Fabryczna nr 8

i dzierżawa **„PEPEGE”** w Grudziądzu
zakładów

Centralne biuro w Lidzie — tel nr 128.

Dzierżawa „Pepege” w Grudziądzu — tel. nr 1748 i 1760.

Oddziały:

Warszawa, Nalewki 28 — tel. 12-22-48.

Łódź, ul. Południowa 10 — tel. 19-231,

Wilno, ul. Kwiatowa nr 14 — tel. 20-15,

Poznań, ul. Dominikańska nr 7 — tel. 22-43,

Sosnowiec, 3-go Maja nr 21 — tel. 62-302.

Składy i Przedstawicielstwa:

Brześć n.B., Baranowicze, Białystok, Bydgoszcz,

Gdańsk, Kraków, Lida, Lwów, Równe woł.

Produkuje pod marką „Ardal” i „Pepege”: śniegowce, kalosze, buty gumowe, specjalne buty gumowe do robót kanalizacyjnych, polowania i t. d., buty rybackie. Letnie obuwie gumowe, obuwie kąpielowe i plażowe. Obuwie skórzane i płócienne na skórzanej podeszwie.

Techniczne artykuły gumowe ze specjalnym uwzględnieniem potrzeb kolejownictwa, wojska i przemysłu. Wszelkiego rodzaju węże gumowe, Pasy gumowe, płyty gumowe, taśmy izolacyjne, chodniki. Wszelkiego rodzaju gumowe wyroby formowe.

Gumowe płyty podeszwowe t. zw. skórguma.

Czepki kąpielowe, poduszki gumowe do kajaków.

Artykuły chirurgiczne: termofory, kręgi do siedzenia, worki do lodu, szpryce, pieluszki i t. d.

Opony i dętki rowerowe marki „Superior”.

Wszelkiego rodzaju utensylia gumowe do rowerów.

Woda utleniona i jej zastosowanie

Cząsteczka wody utlenionej składa się z dwóch atomów wodoru i z dwóch atomów tlenu, czyli że cząsteczka ta różni się od zwykłej wody tym, że zawiera dwa atomy tlenu, podczas gdy w skład zwykłej wody wchodzi tylko jeden atom tlenu.

Ten dodatkowy atom tlenu w wodzie utlenionej łatwo się odszczępia, poczym woda utleniona zamienia się w zwykłą wodę bez żadnych domieszek, t. j. na wodę bez zapachu, bez barwy i bez żadnych obcych smaków.

Odszczepiający się atom tlenu posiada w wysokim stopniu własności bakteriobójcze, dzięki czemu woda utleniona znajduje szybko wzrastają-

ce zastosowanie w gospodarstwie domowym, w higienie, w kosmetyce i w medycynie.

W przemyśle i w gospodarstwie domowym woda utleniona stanowi środek bielący i samopiorący wprost niezastąpiony w porównaniu z innymi środkami bielącymi, jak chlorek itp.

Stosowanie zamiast chloru wody utlenionej daje rezultaty w zupełności zadowalające, gdyż przy praniu z dodatkiem tej wody otrzymuje się towar czysty, nieżółknący, o przyjemnym zapachu i miłym połysku.

W pierwszym rzędzie wody utlenionej używać należy do prania tkanin wełnianych, jedwabnych naturalnych i sztucznych. Materiały bawełniane i lniane, prane z dodatkiem wody utlenionej, uzyskują wyjątkową białość i połysk, nie tracąc ze swej wytrzymałości.

W żadnym wypadku nieszkodliwa dla organizmu ludzkiego stała się woda utleniona wprost idealnym środkiem dezynfekcyjnym. Posiada dużą siłę bakteriobójczą, dodatek bowiem 0,05% do wody wystarcza, aby w przeciągu 24 godzin zabić zawarte w niej wszelkie bakterie.

Dzięki tym nadzwyczajnym własnościom woda utleniona używana jest zagranicą dla wyjaławienia i konserwacji środków spożywczych, a w higienie codziennej znalazła szerokie zastosowanie przy pielęgnowaniu jamy ustnej, gardła i zębów.

Woda utleniona pod postacią bezbarwnego i bezwonnego płynu jest obecnie w kraju wyrabiana przez ZAKŁADY ELEKTROCHEMICZNE TOWARZYSTWA „ELEKTRYCZNOŚĆ” SP. AKC. W ZĄBKOWICACH.

Znajduje się one we wszystkich aptekach i składach aptecznych w postaci stężonej.

Koszt tego znakomitego środka bielącego i odkażającego jest minimalny, a stałe jego stosowanie daje wybitne rezultaty.

Skład Win i Restauracja „BACHUS” Warszawa, Widok 25

W roku 1848 przy zbiegu ulic Marszałkowskiej i Widok, naprzeciw planowanego wówczas dworca kolei Wiedeńskiej został założony przez kupca Schyllera, Handel Win pod firmą właściciela. W 1880 roku handel ten nabyła firma winiarska Maurycy Seydel i Synowie. Aby nie robić swym odbiorcom - kupcom konkurencji, a właściwie aby zachować pozory odrębności, nowi właściciele firmy nadali jej nazwę „BACHUS”, która to nazwa firmy istnieje do dnia dzisiejszego. Zaraz po nabyciu od Schyllera sklepu nowi właściciele urządzili w dwóch przyległych pokojach probiernię win, dając na razie wyłącznie zimne przekąski. W roku następnym (1881), korzystając z zwalnającego się mieszkania partelowego w ówczesnym Hotelu Wiedeńskim od ul. Widok, Seydlowie urządzają dużym sumptem nowoczesną winiarnię-restaurację, którą nazwali „Ermitaż”, zachowując dla obu interesów centralną piwnicę win. Jeden z twórców tej firmy Hugon Seydel (ówczesny konsul generalny serbski w Królestwie Polskim) często podróżując, znalazł się w jednym z miast uniwersyteckich w południowych Włoszech, gdzie wskazało mu bardzo starą tawernę uczęszczaną przez uczonych i profesorów, bogatą w oryginalne aforyzmy łacińskie, sławiące kult wina. Wszystkie te aforyzmy, dokładnie co do treści, znajdują się na belkowaniu sufitu sali bufetowej „Bachusa”.

Łoże tzw. indyjskie w winiarni „Bachus” są udekorowane oryginalnymi zbiorami afrykańskimi. Jest to część zbiorów znanych z podróży naukowych, jednego z pierwszych pionierów polskiej sprawy kolonialnej, autora licznych dzieł, — Szolce-Rogozińskiego. Zbiory te składające się z licznych instrumentów muzycznych, naczyń domowego użytku mieszkańców południowo - zachodniej Afryki, oraz przedmiotów uzbrojenia, wyjątkowo harmonizują z zacisznym ustroniem lokalu, zmuszając obserwującego go gościa do licznych rozmyślań i przenosząc go myślą do dalekich krain.

Obecność tych zbiorów w lokalu winiarni „Bachus”, będących częściowym dowodem wysiłków o własne kolonie, oraz niejako świadectwem polskiej sprawy kolonialnej, tłumaczy się tym, że w firmie tej był zatrudnionym w charakterze kierownika, zaraz po swym powrocie z Afryki, towarzysz licznych podróży Szolce - Rogozińskiego, Leopold Jankowski, późniejszy długoletni kustosz zbiorów etnograficznych przy Muzeum Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie.

Sala bufetowa, poza wyżej wymienionymi aforyzmami łacińskimi, ozdobiona jest licznymi egzemplarzami polskiej fauny leśnej, jak łbami dzików, jeleni, łosi oraz rogami, prawdziwymi okazami trofeów myśliwskich, budząc zachwyt nemrodów gości odwiedzających „Bachusa”.

Niezwykłe pomyślny rozwój

Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych

O odbyło się ostatnio bilansowe posiedzenie Rady Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, składającego się z przedstawicieli ubezpieczonych oraz z osób, mianowanych przez Ministerstwo Skarbu.

Ze złożonych na posiedzeniu sprawozdań wynika, że Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych znajduje się w chwili obecnej w okresie niezwykle pomyślnego rozwoju. Stwierdzi to najlepiej szereg liczb o poszczególnej dziedzinach działalności Zakładu.

Zbiór składek wyniósł w r. 1938 — przeszło 55 mil. zł., co oznacza, w stosunku do roku poprzedniego wzrost o przeszło 10%.

Bilans zysków i strat za rok 1938 zamknął się nadwyżką netto 2 mil. zł.

Kapitały zapasowe Zakładu dochodzą już do sumy 36 mil. zł.

Zakład stara się o udzielenie ubezpieczonym korzyści z pomyślnego stanu interesów instytucji. I tak — poza 25 mil. zł.,

wypłaconymi ubezpieczonym tytułem odszkodowań — przysłał im bonifikat na sumę blisko 5 mil. zł. W szczególności udzielono rolnikom z Kresów Wschodnich bonifikaty składek w wysokości 20%, a rolnikom z innych województw Rzeczypospolitej — w wysokości 15% składek. Ponadto przyznane ubezpieczonym pożyczki i zasiłki wyniosły w r. 1938 również blisko 5 mil. zł.

Zakład stara się rozszerzyć zasięg swej działalności. Obok stale rozwijających się działów ubezpieczeń przymusowych, w roku ub. nastąpił poważny rozwój w dziedzinie ubezpieczeń dobrowolnych od ognia, gradu, kradzieży z włamaniem, odpowiedzialności cywilnej, nieszczęśliwych wypadków i auto-casco.

Oparta o poważne fundusze rezerwowe, kierowana przez wysoko kwalifikowaną Dyрекcję, działalność Zakładu wykazuje stałą dążność do zdrowej i planowej rozbudowy.

Udoskonalona i zwiększona produkcja Zakładów Przemysłu Gumowego ARDAL-PEPEGE

Wśród przedsiębiorstw przemysłowych branży gumowej fabryki koncernu „Ardal” w Lidzie oraz „Pepege” w Grudziądzu zajmują w Polsce jedno z czołowych miejsc, i to pod względem zarówno zatrudnienia jak i produkcji i eksportu. W ciągu ostatnich kilku lat zakres produkcji fabryk koncernu „Ardal” znacznie się rozszerzył, o czym świadczą następujące cyfry.

Zakres ten w roku 1933/4 obejmował zaledwie 48 artykułów, w 1937-8 405, zaś w chwili obecnej obejmuje 786 artykułów. Wzrost produkcji zaznaczył się głównie w dziedzinie artykułów technicznych i obuwia. Charakterystyczne pod tym względem są dane dotyczące obuwia gumowego. Produkcja ta w r. 1930 wynosząca 195 tys. par osiągnęła w 1937 zawrotną, jak na stosunki polskie, cyfrę 2.200.000 par.

W parze ze wzrostem produkcji zwiększa się również znacznie stan zatrudnienia w fabrykach. W r. 1930 zatrudniała firma 272 robotników i pracowników, a w r. 1938 — 2.500. W latach od 1933-4 do 1937-38 suma świadczeń socjalnych podniosła się z 26.800 zł. na 111.100 zł. Suma zapłaconych podatków z 46.800 zł. — na 197.500 złotych, suma wypłaconych pracownikom wynagrodzeń z 283.300 zł. na 1.671.100 zł. Obrót w r. 1937-8 wyniósł 8.300.000 złotych.

Przytoczone powyżej dane świadczą wymownie o dynamice rozwoju koncernu „Ardal” w ciągu ostatnich kilku lat.

Znaczenie, które fabryki koncernu „Ardal” odgrywają w przemyśle gumowym potęguje fakt, że placówki przemysłowe tego koncernu mieszczą się na dwóch przeciwnych krańcach Rzeczypospolitej, a mianowicie w Lidzie na Kresach Wschodnich i w Grudziądzu tuż nad granicą niemiecką. Rozwój tych zakładów w znacznym stopniu przyczynia się do wzrostu uprzemysłowienia kresowych ziem Rzeczypospolitej.

Również w ostatnich czasach fab-

ryki koncernu „Ardal” wysunęły się na czołowe miejsce w dziedzinie eksportu artykułów gumowych. Odzyskane zostały nie tylko dawno utracone rynki zagraniczne, ale pozyskano nowe, co przy dzisiejszych ograniczeniach i utrudnieniach panujących w międzynarodowej wymianie towarowej było zadaniem niezmierznie trudnym.

Jedną z największych zasług zarządu firmy „Ardal” było uruchomienie największych w Polsce Zakładów Przemysłu Gumowego „Pepege” w Grudziądzu. Zaniedbane i częściowo zdewastowane zakłady „Pepege” zostały w stosunkowo krótkim czasie doprowadzone do stanu użytkowego i postawione w szeregu placówek żywotnych. Produkcja w tych zakładach została racjonalizowana i unowocześniona, tak że zapomniana już marka „Pepege” odzyskała na nowo popularność na rynku krajowym.

Wspomnieć wreszcie należy o znaczeniu, jakie fabryki koncernu „Ardal” posiadają dla obronności Państwa. Dzięki najnowocześniejszym urządzeniom i nowym metodom pracy, uruchomieniu licznych działów produkcji, posługiwaniu się krajowymi chemikaliami i materiałami, fabryki „Ardal” — „Pepege” mogą dostarczyć wszystkich niezbędnych dla obrony kraju wyrobów gumowych i to po najniższej cenie i w najkrótszym terminie dostawy.

Godne są również zanotowania wysiłki dyrekcji firmy „Ardal” — „Pepege” w kierunku zapewnienia załóżce robotniczej możliwie najlepszych warunków bezpieczeństwa i higieny. Stale też w tym kierunku wprowadza się udoskonalenia. Specjalna Stacja Opieki nad matką i dzieckiem, żłobek dziecięcy, pozostające pod kierownictwem sił fachowych, lotna kontrola nad matką — oto dowody dbałości Zarządu fabryki „Ardal — Pepege” o swoich pracowników.

DOM BANKOWY A. HOLZER KRAKÓW NA POŻYCZKĘ OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ

Wśród firm bankowych w Krakowie deklarujących większe sumy na Pożyczkę Przeciwlotniczą subskrybował A. Holzer — Dom Bankowy, Kraków na własny rachunek zł. 200.000 5% Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej.

Klienci Banku subskrybowali 5% Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej w wysokości zł. 1.453.000.

Pierwszorządnej jakości
**MATRYCE I FARBY
DO POWIELANIA
KALKI, TAŚMY,
ATRAMENTY,
TUSZE i KLEJE**

produkuje

FABRYKA CHEMICZNA

„SŁOŃCE”

Sp. z o. o.

Warszawa, ul. Ludna 6/8.
Tel. 9-53-58. Ządać wszędzie

Veto chroni mężczyzn

Terminarz Akcjonariusza ZEBRANIA

3 lipca

Polskie Towarzystwo Elektryczne,
Sp. Akc. — o godz. 14:ej w lokalu
Spółki w Warszawie, Marszałkowska
137.

11 lipca

Towarzystwo Zakładów Żyrardow-
skich, Sp. Akc. — o godz. 11:ej w
Warszawie w gmachu Techników,
Czackiego 3.

12 lipca

Tomaszowska Fabryka Sztucznego
Jedwabiu Sp. Akc. — nadzwyczajne

— o godz. 13:ej w lokalu Spółki w
Warszawie, Wilcza 9a.

14 lipca

Tow. Przem. Met. K. Rudzki i S-ka,
Ska. Akc. — o godz. 17:ej w lokalu
Spółki w Warszawie, Wiejska 3.

Analiza bilansu

Zjednoczonych Browarów Warszawskich Haberbusch i Schiele S. A.

Bilans wspomnianej Spółki na
dzień 31 grudnia 1938 r. zamyka się
sumą zł 26.057.358.35.

Stosunek Majątku Stałego do Ka-
pitałów Własnych.

Majątek stały obejmuje: Place i
budynki — zł 12.932.478.55. Urządze-
nia techniczne i ruchomości fabrycz-
ne — zł 5.534.857.19. Żywy inwen-
tarz — zł 46.857.50. Inwestycje roz-
poczęte — zł 3.448.85 i daje razem
zł 18.517.642.09.

Kapitały własne stanowią: Kapi-
tał Zakładowy — zł 12.000.000.—.
Kapitał Zapasowy — zł 3.233.927.59.
Kapitał Inwestycyjny — złotych
849.956.75. Kapitał specjalnej rezer-
wy — zł 766.323.87. Kapitał Amor-
tyzacyjny — zł 7.347.732.92. Razem
zł 24.197.941.13.

Kapitały Własne przewyższają za-
tem Majątek Stały o zł 5.680.299.04,
są więc w ok. 23,5% płynne, co jest
dodatnią cechą bilansu.

II. Stosunek Majątku Płynnego do
Zobowiązań.

Majątek Płynny w stosunku do
Zobowiązań wykazuje stan niezwykle
zadowalający, bo ok. 575%, jak to
wykazuje poniższe zestawienie.

Majątek Płynny: Surowce i mate-
riały pomocnicze — zł 1.339.406.15,

Wyroby gotowe — zł 779.254.26,
Odbiorcy — zł 3.713.550.26, Różne
należności — zł 683.706.08. Gotów-
ka w kasie i bankach — złotych
428.649.21. Papiery wartościowe — zł
255.459.81. Weksle i zaliczenia złot.
339.690.60. Razem zł 7.539.716.37.

Zobowiązania: Banki — zł 5.000.—
Akcepty — zł 459.819.80. Odbiorcy
— zł 240.867.35. Różne należności —
zł 545.729.47. Dywidenda niepodnie-
siona — zł 13.068.07. Razem złotych
1.309.484.69.

III. Stosunek Kapitałów Własnych
do Zobowiązań.

Kapitały Własne (bez Amortyza-
cyjnego) dają sumę zł 16.850.208.21.
Zobowiązania zaś wynoszą złotych
1.309.484.69. Stosunek więc jest wy-
bitnie dodatni, bowiem wynosi ok.
1287%.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW
za rok operacyjny 1938 zamyka się
sumą zł 9.776.634.26, i wykazuje czy-
sty zysk w kwocie zł 594.932.53. Z
zysku brutto potrącono m. in. opła-
cone podatki państwowe i komun-
alne w kwocie zł 1.926.343.35 oraz
świadczenia socjalne zł 163.051.09.

Wynik analizy pozwala stwierdzić,
że Spółka prosperuje bardzo dobrze.

Walne zgromadzenie koncernu Modrzejów - Hantke

W siedzibie Spółki w Warsza-
wie odbyło się w dniu 13 b. m.
Walne Zgromadzenie Koncernu
Modrzejów - Hantke.

Ze szczegółowego sprawozda-
nia Spółki oraz wyjaśnienia
Prezesa Zarządu, p. Min. L. Da-
rowskiego wynika, że rok 1938
kształtował się dla firmy pomyś-
lnie. Spółka nie tylko powięk-
szyła w roku sprawozdawczym
obroty, lecz również dokonała
tak dawno oczekiwanego
zmniejszenia zobowiązań firmo-
wych, a to na mocy dobrowol-
nego układu z wierzycielami, na

skutek którego z zadłużenia zo-
stała zbonifikowana kwota
przeszła 7.000.000 złotych. Dzię-
ki tym posunięciom oraz ostro-
żnemu przewidującemu kierow-
nictwu z bilansu Spółki było od-
pisane ponad 2.000.000 zł. na
kapitał zapasowy oraz ponad
2.000.000 zł. na kapitał amorty-
zacyjny i jeszcze zysk w kwocie
ponad 50.000 zł., który aczkol-
wiek nie pozwala na wydziele-
nie dywidendy za rok 1938,
wskazuje jednak na dużą zmia-
nę ku lepszemu w przedsię-
biorstwie.

W wyborach do Rady Nadzor-
czej zostali powołani pp. płk.
Jan Kowalewski — Prezesem
Rady, oraz Bauerertz Jerzy, Gli-
wic Hipolit, Hupert Emil, Kra-
helski Antoni, Lubovitch Euge-
nius, Łaguna Henryk, Płużański
Stanisław, Sobański Leo-
pold, Tyszkę Lech, Wellisz Leo-
pold — Członkami Rady.

Do Komisji Rewizyjnej wyb-
rano pp. Korzyckiego Stefana,
Zielińskiego Stanisława, Lie-
bermana Henryka, Neumana
Henryka i Altberga Lucjana.

OPUS

WZOROWA PRALNIA

inf. tel. 5.53.40

Analiza bilansu

Przemysłowo-Handlowych Zakładów Chemicznych

Ludwik Spiess i Syn, Sp. Akc.

Bilans wspomnianej Spółki na
dzień 31 grudnia 1938 r. zamyka się
sumą zł 22.618.451.15.

AKTYWA. I. Majątek stały, obej-
mujący: Place, budynki fabryczne
budynki gospodarcze, budynki mie-
szkalne, maszyny i aparaty, inwentarz
zakładowy i biurowy oraz patenty
wynosi zł 11.681.254.63.

Kapitały Własne, na które składają
się: Kapitał Zakładowy — złotych
7.500.000.— Kapitał zapasowy — zł.
1.000.000.— Kapitał Specjalny Rezer-
wowy — zł 1.400.000.— i Kapitał
Amortyzacyjny — zł 3.299.490.67
stanowią razem zł 13.199.490.67.

Kapitały własne przewyższają za-
tem Majątek Stały o zł 1.518.236.04
są więc w 11,5% płynne.

Wobec Kapitału Amortyzacyjnego,
wynoszącego zł 3.299.490.67, wartość
bilansowa Majątku Stałego stanowi
zł 8.381.763.96.

II. Stosunek Majątku Płynnego do
Zobowiązań (współczynnik płynno-
ści).

Majątek Płynny wyraża się łączną
sumą zł 10.864.805.80.

Zobowiązania stanowią: Wierzytel-
ne — zł 4.536.755.69, Bank Akcepta-
cyjny — zł 2.392.537.— Różne Ra-
chunki — zł 393.324.56. Razem zło-
tych 7.322.617.25.

Stosunek Majątku płynnego do Zo-
bowiązań daje współczynnik płynno-
ści, wynoszący ok. 148,5%, co stano-
wi wielce dodatnią cechą bilansu.

W PASYWACH. Stosunek Kapi-
tałów Własnych (bez Amortyzacyj-
nego), wynoszących zł 9.900.000.—
do Zobowiązań — zł 7.322.617.25
jest tego rodzaju, że Zobowiązania
stanowią ok. 74% Kapitałów Włas-
nych.

Jest to drugi dodatni objaw pod
względem oceny środków obroto-
wych Spółki.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW
za rok operacyjny 1938 zamyka się
sumą złotych 8.262.524.79.

Z zysku brutto potrącono m. in.:
Świadczenia socjalne — zł 101.731.03
oraz wydatki na cele ogólnospolecz-
ne zł 13.499.28. Opłacone przez
Spółkę podatki państwowe i komu-
nalne wynoszą złotych 320.961.29.

Spółka wydatkowała zł 31.137.65
na utrzymanie kuchni i herbaciarni
dla pracowników.

W dalszym ciągu potrącono z zys-
ku brutto zł 265.468.04.—, na Amor-
tyzację oraz zarezerwowano na po-
datki skarbowe zł 542.500.—.

Zysk netto wynosi zł 1.126.010.82
z którego Spółka przełała zł 100.000
na Kapitał Zapasowy, zł 800.000.—
na Kapitał Rezerwowy oraz wydzie-
liła dywidendę w wysokości 3,5% pł
od dnia 1. 8 1939 r.

Wynik analizy pozwala stwierdzić
że Spółka prosperuje bardzo dobrze

Analiza bilansu

Warszawskiej Fabryki Guzików Sp. Akc.

Bilans wspomnianej Spółki na
dzień 31 grudnia 1938 r. zamyka się
sumą zł 1.929.509.20.

W AKTYWACH: Kapitały Własne,
wynoszące wraz z Kapitałem Amor-
tyzacyjnym zł 1.268.007.81, przewyż-
szają Majątek Stały w sumie złotych
966.469.93 o kwotę zł 301.537.88. Ka-
pitały Spółki są zatem płynne w ok.
24%, co jest dodatnią cechą bilansu.

Wobec Kapitału Amortyzacyjnego
— zł 563.536.30, wartość bilansowa
Majątku Stałego wynosi zł 402.933.63.

Stosunek Majątku Płynnego w su-
mie zł 963.039.27 do Zobowiązań, wy-
noszących (bez Pożyczki Długotermi-
nowej w Tow. Kredyt. Przemysłu
Polskiego — zł 54.809.41) złotych
497.499.78, daje bardzo korzystny

współczynnik płynności w wysokości
ok. 193,5%.

W PASYWACH: stosunek płynnej
części Kapitałów Spółki, wynoszącej
zł 301.537.88 do sumy Zobowiązań —
zł 552.309.19 jest tego rodzaju, że
Kapitały Spółki stanowią około 35%
środków obrotowych Spółki (złotych
853.847.07).

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW
za rok operacyjny 1938, zamyka się
sumą zł 1.195.825.78 i wykazuje czy-
sty zysk w kwocie zł 109.192.20, któ-
ry podzielono jak następuje: na dy-
widendę zł 32.000.—; na kapitał za-
pasowy zł 43.144.20. na rezerwę
podatkową zł 34.048.—.

Wynik analizy pozwala stwierdzić,
że Spółka prosperuje dobrze.

Zastrzeżone papiery

Zastrzeżenia Urzędu Śledczego.

Urząd Śledczy ostrzega przed na-
byciem, zamianą lub przyjęciem na
zastaw.

3% Prem. Poż. Inwestyc. I em.

Ser. 7354 Nr 38 — 41

3% Prem. Poż. Inwestyc. II em.

Ser. 7353 Nr 36 — 40

4% Prem. Poż. Dolarowej

Nr 759849 — 54.

Akc. Banku Zachodniego

Nr 5133 — 40 56241 — 48.

Urząd Śledczy odwołuje zastrzeże-
nie dotyczące

3% Prem. Poż. Inwestyc. I em.

Ser. 6678 Nr 44.

3% Prem. Poż. Inwestyc. II em.

Ser. 6678 Nr 44, Ser 14943 Nr 11.

3% Prem. Poż. Budowlanej

Nr. 82661 — 71, 231015, 231019 —

21, 231025.

4% Prem. Poż. Dolarowej

Nr 33226, 422323, 622093, 622096,

622140, 713339, 983754, 983757,

983759 — 60, 983762, 1286641, 1498003

4½% Wewnętrz. Poż. Państw.

Po zł 1000 — Nr 12189 — 91.

(Urząd Śledczy Nr K. D. VII —

156/39, Nr VII — 1539/39, Nr VII —

158/39 i Nr V — 928/30 z dn. 14, 15,
16, 22 VI 1939 r.).

ZASTRZEŻENIE SĄDOWE.
Wydział V Cywilny Sądu Okręgo-
wego w Warszawie wzbronił wypłat
i dokonywania transakcji.

5% Państw. Poż. Konwers.
Na zł 1000.— Nr 4197490

Po zł 500.— Nr 4092626 — 27
4101253.

Po zł 100.— Nr 4146600 — 02.
Po zł 50.— Nr 3297616 — 18,
3314437.

Po zł 10.— Nr 3036800 — 803,
3046197.

Po zł 3.— Nr 301356 — 58.
Akc. Banku Polskiego

Nr 355399 — 400
(Monit. Pol. Nr 94 i 132 z dn. 24.
IV i 12. VI 1939)

Bony Funduszu Inwestycyjnego

W dniach 15 i 22 czerwca rb. zos-
tały wylosowane do umorzenia Bony
Funduszu Inwestycyjnego
Nr 279 2412 4024 4064 5088 7415
7892 8808 13589 15030 15944 19276
31502 34732.

PROSZKI
Kogutek
ZASTOSOWANIE:
GRYPA, PRZEZIĘBIENIE
BOLE GŁOWY, ZĘBÓW itp.
ZADAJĄC ORYGINALNYCH PROSZKÓW JAKI PAKET „KOGUTKIEM”
OPATRUJĄC JAKIE PROSZKI WAM DAJA
GDYŻ SA JUŻ NAŚLAUDOWNICTWA.
ZADAJĄC PROSZKÓW „MIGRENO-NERVOSIN”
TYLKO W NOWYM OPAKOWANIU
TOREBKACH HIGIENICZNYCH.

